

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

GRISHAM, JOHN

Clientul / John Grisham; trad.: Ileana Țăroi -

București: RAO International Publishing Company, 2007

ISBN 978-973-103-240-5

I. Țăroi, Ileana (trad.)

821.111 (73)-31=135.1

821.111 (73)-312.4=135.1

RAO International Publishing Company
Grupul Editorial RAO
Str. Turda nr. 117-119, București, România
www.raobooks.com
www.rao.ro

JOHN GRISHAM
The Client
© John Grisham 1993
Toate drepturile rezervate

Traducere din limba engleza
ILEANA ȚĂROI

Fotografia copertei
© Guliver/Getty Images

© RAO International Publishing Company 2003
pentru versiunea în limba română

2007

ISBN 978-973-103-240-5

1

Mark avea unsprezece ani și se apucase de fumat cu doi ani în urmă. De atunci nu avusese decît o singură grijă: să nu fie surprins de cineva. Îi plăceau țigările Kool, marca preferată de tatăl lui, dar cum maică-sa ajungea la două pachete de Virginia Slim pe zi, puștiul reușea să-i șterpească cam zece-douăsprezece țigări într-o săptămână. Maică-sa era o femeie ocupată cu multe probleme, poate puțin cam naivă când venea vorba de băieții ei și care niciodată nu și-ar fi închipuit că fiul ei cel mare, la numai unsprezece ani, trăgea deja din țigară.

Din când în când, Mark se aprovizionă de la Kevin, delinventul din vecini, cu câte un pachet de Marlboro de furat pe care dădea un dolar. În cea mai mare parte a timpului însă, unicul furnizor era maică-sa.

În după-amiaza aceasta, Mark avea patru țigări în buzunar și pornise cu Ricky, fratele său mai mic, în vârstă de opt ani, pe poteca din pădurea aflată chiar în spatele cartierului de rulote în care locuiau. Ricky era nervos: urma să fumeze prima țigară din viața lui. Ieri îl prinsese pe Mark ascunzându-și țigările sub pat, într-o cutie de pantofi, și-i venise ideea să-l amenințe pe fratele mai mare că are să-l dea de gol, dacă nu-l inițiază pe el. Așa se face că acum cei doi copii se furișau printre copaci, îndreptându-se spre unul dintre ascunzișurile în care Mark

petrecuse multe ore, încercând să tragă fumul în piept și să-l dea pe urmă afară sub formă de inele albastrii.

Cei mai mulți dintre puștii din cartier o dăduseră pe băutura și pe droguri, două vicii pe care Mark era hotărât să le ocolească. Fostul lor tată fusese un alcoolice înveterat care îi bătea de-i usca pe cei doi băieți și pe mama lor, bătaile fiind întotdeauna precedate de îngurgitarea unor cantități imense de bere. Mark simțise pe pielea lui efectele alcoolului. De droguri îi era la fel de frică.

– Ce, te-ai rătăcit? îl tachină Ricky, ca orice mezin care se respectă.

– Ia mai taci din gură, răspunse Mark în timp ce părisea linia sinuoasă a potecii, tăind-o prin buruienile cât ei de înalte. Tatăl lor stătea acasă doar ca să bea, să doarmă și să-și maltrateze familia. În cele din urmă, slavă Domnului, personajul dispăruse definitiv din viața lor. De cinci ani încoace Mark se îngrijea de Ricky. Se simțea ca un tată de unsprezece ani. El îl învățase pe Ricky să joace fotbal și să meargă pe bicicletă; el îi explicase celui mic tot ce știa despre sex; el îl avertizase în legătură cu drogurile și îl apăra de neisprăviții din cartier. Și tot el era cel care se simțea acum absolut groaznic pentru că era nevoit să-l inițieze pe Ricky în lumea urâtă a viciului. Deși... era vorba doar de o țigară; în fond, ar fi putut fi mult mai rău.

Ceva mai încolo buruienile dispăreau, iar cei doi copii se opriră sub coroana bogată a unui arbore de care spânzura o bucată de frânghie. Tufărișul se deschidea într-o mică poiană dincolo de care se desfăcea un drumeag plin de noroi ce se pierdea pe o colină din apropiere. Undeva departe se auzea vuietul inconfundabil al unei autostrăzi.

– Așază-te acolo, îi spuse Mark lui Ricky pe un ton poruncitor, arătându-i un buștean.

Cel mic se supuse, ba mai aruncă și câteva priviri neliniștite în jur, de parcă s-ar fi așteptat ca locul să fie înconjurat de polițiști. Mark se încrunta la el ca un sergent la instrucție în timp ce scotea o țigară din buzunar. O prinse între degetul cel mare și arătător, străduindu-se să pară cât mai degajat.

– Știi regulile, continuă el fără să-și slăbească fratele din ochi.

Lui Ricky i se făcuse și lehamite de cât discutaseră cele două amărâte de reguli la care se referea Mark, așa că dădu ochii peste cap și răspunse:

– Da, da, știu; dacă am să spun ceva cuiva, ai să-mi înmoi oasele.

– Chiar așa.

– Și am voie să fumez doar o țigară pe zi, recită mai departe Ricky.

– Exact. Și, dacă te prind că fumezi mai mult de atât, o să fie vai de tine. Și, dacă mai aflu și că bei bere sau că te-ai apucat de droguri, atunci...

– Lasă, lasă, că știu; îmi înmoi și mai rău oasele.

– Exact.

– Da' tu câte fumezi pe zi?

– Numai una, minți Mark cu seninătate.

E-adevărat că în unele zile fuma doar o țigară, dar în alte zile ajungea și la trei-patru pe zi, în funcție de stocul de sub pat. Acum prinse țigara cu buzele așa cum văzuse că fac gangsterii din filme.

– Oare, dacă fumez una pe zi, am să mor? întrebă Ricky.

– Ei, nu chiar așa repede, răspunse Mark; una pe zi merge. Da' fumează tu mai mult de atât și ai să vezi cum ai să dai de naiba.

– Da' mama câte fumează pe zi?

– Două pachete.

– Asta cât face?

– Patruzeci de bucăți.

– Phii! Păi atunci a încurcat-o rău de tot!

– Mama are prea multe probleme ca să se mai gândească și la chestia asta.

– Da' tata câte fumează pe zi?

– Patru sau cinci pachete. Adică vreo sută de țigări pe zi.

– Păi, înseamnă că în curând o să moară, nu? comentă Ricky cu un ușor zâmbet răutăcios pe față.

– Sper că da. Sper că băutura și fumatul țigară de la țigară o să-l dea gata în câțiva ani.

– Cum vine asta țigară de la țigară?
 – Adică își aprinde o nouă țigară de la țigara pe care a terminat-o. Of, zău dacă n-aș vrea să fumeze zece pachete pe zi.
 – Și eu, aprobă Ricky, aruncându-și din nou privirea spre poienița din apropiere și spre drumeagul plin de noroi. Era răcoare și plăcut la umbra copacului, deși soarele scâldea în lumină împrejurimile.

– Ți-e frică? întreba Mark, surâzând batjocoritor, așa cum doar frații mai mari știu s-o facă.

– Nu.

– Ba eu cred că da. Uite, așa trebuie să ții o țigară, OK? adăugă Mark, vânturând cu un gest teatral mâna în care ținea țigara între arătător și degetul cel mare și prinzând apoi filtrul între buze.

Ricky nu-l scăpa din ochi. Acum Mark aprinse țigara, dădu drumul unui norișor de fum albastrui, apoi privi plin de admirație micul cilindru alb ce fumega la unul din capete.

– Să nu încerci să tragi fumul în piept, nu ești încă pregătit pentru asta. Să tragi doar un pic și să dai fumul afară imediat. Ei, ești gata?

– Are să mi se facă rău?

– Numai dacă tragi în piept, răspunse Mark și pufăi repede de câteva ori ca să-și impresioneze publicul. Vezi? E ușor; mai târziu am să te învăț și cum să tragi în piept.

– OK, acceptă Ricky propunerea fratelui mai mare și întinse mâna.

Mark așeză cu grijă țigara între degetele care o așteptau pregătite și comandă:

– Dă-i drumul!

Cu o mână tremurândă, Ricky duse filtrul umed la buze, trase ușor din țigară și dădu imediat fumul afară. Apoi încă o dată, și încă o dată. Mark îl urmărea cu atenție, sperând că fratele lui se va sufoca sau că îl va apuca tusea, pentru că în cele din urmă să i se facă rău și să nu mai fumeze niciodată.

– A, pai este ușor, zise Ricky mândru de sine, admirând cilindrul mic și alb din mâna ce nu se opriase din tremurat.

De fapt, fumul nici măcar nu trecuse de dinții din față.

– Mda, nu este cine știe ce scofală.

– Are un gust fistichiu.

– Da, da, îl expedie Mark așezându-se la celălalt capăt al bușteanului și scoțându-și încă o țigară din buzunar.

Cei doi puști fumară o vreme în liniște.

– Îmi place, rupse la un moment dat Ricky tăcerea, ținând filtrul între dinți.

– Mă bucur, da' ai putea să-mi spui și mie de ce îți tremură mâinile?

– Ba nu-mi tremură.

– Mda, ca să vezi!

Ricky nu-l luă în seamă; își sprijini coatele pe genunchi, trase cu sete din țigară, apoi scuipă în noroi, cum văzuse el că făceau Kevin și băieții cei mari, acolo, în spatele rulotelor. Era ușor.

La rândul lui, Mark încerca din toate puterile să facă rotocoale de fum, pentru că, după părerea lui, asta l-ar fi dat gata pe cel mic; numai că inelul nu vru cu nici un chip să se formeze, și fumul albastrui se risipi.

– Eu cred că ești prea tânăr ca să te apuci de fumat.

Ricky era ocupat cu pufăitul, cu scuipatul și cu plăcerea pe care i-o dădea acest pas uriaș făcut către maturitate.

– Da' tu câți ani aveai când te-ai apucat? întreba el.

– Nouă, da' aveam mai multă minte decât tine.

– Ei, da. Așa spui întotdeauna.

– Pentru că așa este adevărul.

Stătură mai departe așa, unul lângă altul, pe bușteanul de sub copac, fumând în liniște și privind iarba din poienița de dincolo de umbră. De fapt, Mark era mult mai matur decât Ricky și decât oricare dintre băieții de vârsta lui. Întotdeauna fusese matur. Când avea șapte ani, îl pocnise pe taică-său cu o bătă de baseball, și, cu toate că nu-i fusese prea bine după aceea, măcar îl făcuse pe bețivul ăla nenorocit să n-o mai bată pe maică-sa. Întotdeauna, după certurile și bătăile acelea fără sfârșit, Diane Sway căutase adăpost și consolare lângă fiul ei cel mai vârstnic. Cei doi, mamă și fiu, se ajutaseră să supraviețuiască, plânseră

împreună după desele bătai încasate și plănuiseră cum să-l apere pe Ricky. Pe când avea nouă ani, Mark o convinsese să ceară divorțul; chemase poliția când tatăl apăruse acasă, beat, după ce primise citația de divorț, și fusese martor la proces, depunând mărturie despre toate scandalurile și bătaile pe care le traseră. Într-adevăr, Mark era foarte matur pentru vârsta lui.

Ricky auzi primul mașina. Apoi sforăitul motorului ajunse și la urechile lui Mark, și cei doi copii uitară să mai fumeze.

– Nu te mișca, șopti Mark, și trupurile lor înțepeniră în așteptare.

Deodată, o limuzină neagră și strălucitoare marca Lincoln își făcu apariția pe colină, îndreptându-se direct spre locul unde se aflau cei doi frați. Buruienile de pe drumeagul noroios ajungeau până la înălțimea barei de protecție a mașinii. Impresionați de apariție, băieții aruncară țigările, strivindu-le cu piciorul.

Mașina încetini mult pe măsură ce se apropia de poiană, apoi începu să se învârtască în cerc, atingând ramurile mai joase ale copacilor. Într-un târziu se opri în așa fel încât cei doi copii se aflau acum chiar în spatele ei. Deși nu puteau fi văzuți de cei din mașină, Mark și Ricky se lăsară să alunece ușor de pe bușteanul lor confortabil și se târâră fără zgomot într-unul din tufișurile care mărgineau poienița. Portbagajul Lincolnului se afla la numai un metru distanță de nasurile lor: mașina avea număr de Louisiana.

– Ce vrea să facă? șușoti Ricky.

– Șșșș! șuiera Mark, trăgând cu ochiul printre buruienile din jur.

Cartierul lor de rulote era plin de povești despre adolescenți care veneau în pădurea asta ca să se întâlnească cu prietenele lor și să fumeze marijuana, dar mașina asta nu era în nici un caz a unui adolescent. Zgomotul motorului încetă brusc. După câteva clipe de așteptare, portiera se deschise și din mașină coborî un bărbat rotofei, îmbrăcat într-un costum negru. Avea un cap rotund și dolofan, împodobit cu două rulouri de păr deasupra urechilor și cu o barbă neagră presărată cu fire albe. Bărbatul privi în jur, băjbâi prin buzunare în căutarea cheilor, și în cele din urmă se

apropie cu pași împleticiți de portbagaj. De acolo scoase un furtun pe care îl fixă cu unul din capete la țeava de eșapament, introducând celălalt capăt în interiorul mașinii prin geamul din spate întredeschis. După ce închise portbagajul, bărbatul aruncă din nou o privire neliniștită în jur, ca și cum ar fi fost urmărit, apoi se urcă în limuzină.

În secunda următoare porni motorul.

– Hm! exclamă Mark ușor, uitându-se fix la mașina din fața lui.

– Ce vrea să facă? întrebă Ricky.

– Vrea să se omoare.

– Nu înțeleg nimic, Mark, continuă Ricky, itindu-și capul printre ierburi din dorința de a vedea mai bine ce se-ntâmplă.

– Lasă capul jos. Vezi furtunul ăla? Ei, prin el gazele de eșapament au să intre în mașină și au să-l omoare.

– Vrei să spui că se sinucide?

– Da. Am văzut o chestie de-asta mai demult, într-un film.

Băieții se ascuseră și mai bine printre ierburile înalte din poiană, rămânând cu ochii la bucată de furtun care se strecura pe fereastra mașinii; motorul torcea încetișor.

– Da' de ce vrea să se omoare? întrebă Ricky.

– De unde vrei să știi? Da', oricum, trebuie să facem ceva!

– Ai dreptate, hai s-o ștergem dracului de aici.

– Nu încă. Mai stai un pic liniștit.

– Ba eu am plecat. N-ai decât să stai tu să-l vezi cum moare, dacă vrei, eu n-am chef.

Încercă să se ridice, însă Mark îl înșfăcă de umăr, obligându-l să rămână pe loc. Amândoi transpiraseră de atâta încordare, iar Ricky gâfâia din greu. Tocmai atunci soarele se ascunse într-un nor.

– Și cât are să dureze? întrebă Ricky cu o voce tremurată.

– Nu prea mult, răspunse Mark, pornind de-a bușilea spre mașină. Rămâi locului, da? Să nu faci vreo mișcare, că-ți ard un șut de nu te vezi!

– Da' ce vrei să faci, Mark?

– Stai aici! Să știi că nu glumesc!

Apoi se lasă în jos și începu să se târască pe coate prin buruieni. Iarba era uscată și înaltă de o jumătate de metru. Mark știa că bărbatul din mașină nu-l putea auzi, îi era însă teamă că mișcarea ierburilor l-ar fi putut trăda. Asta îl făcu să fie foarte atent să nu piardă direcția, strecurându-se ca un șarpe până la mașină. Acolo, băiatul scoase cu mare grijă furtunul de pe țeava de eșapament și îl lasă să cadă pe pământ. Câteva secunde mai târziu, cei doi frați erau din nou împreună, ascunși în ierburile dese și tufișurile de sub copac. Mark știa că, dacă vor fi văzuți, puteau să dispară pe unde veniseră înainte ca bărbatul cel rotofei să-i poată prinde.

Puștii așteptară cinci minute lungi cât o oră.

– Ce zici, e mort? întrebă Ricky în șoaptă, cu o voce slabă și uscată.

– Nu știu.

Deodată portiera se deschise și bărbatul coborî din mașină. Plângând și îngăimând cuvinte fără șir, merse clatinându-se spre spatele limuzinei, unde văzu furtunul căzut în iarbă; se aplecă și îl fixă din nou pe țeava de eșapament, înjurând de mama focului. Apoi dadu la iveală o sticlă de whisky din care trase o dușcă zdrăvană, privi sălbatic în jur și intra la loc în mașină, trântind portiera.

Băieții urmăriseră cu priviri îngrozite întreaga scenă.

– E nebun de legat, murmură Mark.

– Hai s-o ștergem de-aici, zise Ricky.

– Nu se poate! Dacă reușește să se omoare și noi suntem martori, putem să dăm de tot felul de necazuri.

– Păi, n-o să povestim nimănui ce-am văzut, adaugă Ricky, ridicându-și capul, gata de plecare. Haidem odată, Mark!

– Ba ai să stai aici! spuse Mark pe un ton autoritar, înșfăcându-și fratele de umăr și forțându-l să se lipească de pământ. Plecăm atunci când spun eu!

Ricky se porni pe plâns, iar Mark clătină dezgustat din cap, dar nu-și luă ochii de la mașină. Of, frații ăștia mai mici nu sunt decât o pacoste pe capul omului.

– Termină! scuipe el printre dinți.

– Da' mi-e frică.

– Bine, bine. Atunci stai aici și nu te mișca, OK? Ma ascultî? Nu te mișca. Și termină odată cu plânsul.

Apoi Mark își reluă pînda, pregătindu-se pentru încă un drum prin ierburile înalte din poiană.

– Mark, lasă-l să moară, șopti Ricky printre suspine.

Dar fratele mai mare se mulțumi să-l privească scurt peste umăr, pornind apoi spre mașina al cărei motor torcea mai departe; se târi de-a lungul urmei vechi prin iarba culcată ușor la pământ, și făcu acest lucru atât de încet și cu atîta băgare de seamă, încât până și Ricky, care între timp uitase să mai plîngă, abia de-l putea observa. Puștiul stătea cu ochii lipiți de portiera din dreptul șoferului, așteptându-se s-o vadă deschizându-se și pe nebunul acela năpustindu-se asupra lui Mark; gândul acesta îl făcu să adopte poziția de start din cursele atletice, tocmai bună pentru o dispariție rapidă. Îl văzu pe Mark răsărind chiar sub bara din spate a mașinii și scoțînd din nou, cu mare grijă, furtunul de pe țeava de eșapament. Apoi iarba se plecă ușor, și Mark fu din nou alături de el: gîfăia, era scaldat în sudoare, dar un zămbet ciudat îi juca pe buze.

Sedea amîndoi pe vine, ca două insecte gata să-și ia zborul, în timp ce urmăreau mașina.

– Ce facem dacă iese iar din mașină? întrebă Ricky. Și dacă ne vede?

– N-are cum să ne vadă. Dar, dacă vine încoace, ia-te după mine. Disparem de aici înainte ca el să facă măcar un pas.

– Păi, de ce nu plecăm chiar acum?

– Încerc să-i salvez viața, OK? zise Mark, aruncându-i celui mic o privire aspră. Poate, și zic bine poate, că tipul are să înțeleagă că povestea nu merge și poate că se va hotărî să mai aștepte sau... știu și eu. Ce-i atît de greu de înțeles?

– Păi e, pentru că omul asta e nebun. Dacă e-n stare să se omoare, atunci e-n stare să ne omoare și pe noi. Ce-i așa de greu de înțeles?

Deodată, portiera mașinii se deschise din nou și bărbatul cel rotofei porni clatinându-se, mormăind și pufnind spre spatele